Roll No : ....

Total No. of Questions : **12**]   [Total No. of Printed Pages : **4**

A–340

B.A. (Part-III) Examination, 2021

PUNJABI

Paper - I

Time : 1½ Hours]   [*Maximum Marks : **100***

Section–A   **(Marks : 2 × 10 = 20)**

Note :– Answer all *ten* questions (Answer limit **50** words). Each question carries **2** marks.

(खण्ड–अ)   **(अंक : 2 × 10 = 20)**

नोट :– सभी **दस** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **50** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **2** अंक का है।

Section–B   **(Marks : 8 × 5 = 40)**

Note :– Answer any *five* questions out of seven (Answer limit **200** words). Each question carries **8** marks.

(खण्ड–ब)   **(अंक : 8 × 5 = 40)**

नोट :– सात में से किन्हीं **पाँच** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **200** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **8** अंक का है।

Section–C   **(Marks : 20 × 2 = 40)**

Note :– Answer any *two* questions out of four (Answer limit **500** words). Each question carries **20** marks.

(खण्ड–स)   **(अंक : 20 × 2 = 40)**

नोट :– चार में से किन्हीं **दो** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **500** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **20** अंक का है।

ਭਾਗ-(ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ ? ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

   (ੳ) 'ਨਵੇਂ ਦਿਸਹੱਦੇ' ਕਾਵਿ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਵਿਤਾ 'ਪਿੰਜਰੇ ਪਿਆ ਪੰਛੀ' ਦਾ ਭਾਵ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

   (ਅ) ਨਵੇਂ ਦਿਸਹੱਦੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਰਜ਼ ਕਵਿਤਾ 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਜ਼ੂਰ' ਕਵੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ੂਰ ਕਿਸ ਲਈ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਹਨ।

   (ੲ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ 'ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉ।

   (ਸ) ਸੁਨੇਹੜੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਭਾਵ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

   (ਹ) ਵਰਘਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਬੇਬੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਉ ?

   (ਕ) ਨਾਟਕ ਵਰਘਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾਂ ਪਾਤਰ ਨਾਟਕ ਦੇ ਕਿਸ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

   (ਖ) ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਸਾਹਿਬ ਦਿਆਲ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿਥੇ ਹੈ।

   (ਗ) ਬੀ.ਡੀ. ਕਪੂਰ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਲਿੱਲੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

   (ਘ) ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨਿਬੰਧ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਿਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

   (ਙ) ਰਮਾਲੂ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਸੀ ? $2\times10=20$

ਭਾਗ-(ਅ)

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ।

2. ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

   ਉਇ ! ਮਜ਼ੂਰ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ,

ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਖਿਆਲ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਢਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ,

ਸਾਦੇ ਸਾਦੇ ਦਿਹਰੇ ਬੇਨਕਾਬ ਜਿਹੇ।

3. ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਚੇਤਰ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਆਇਆ, ਬੁੱਚਨੀ ਮੋਢੇ ਚਾਈ ਵੇ।

ਅਸਾਂ ਵਿਹਾਜੀ ਪਿਆਰ ਕਥੂਰੀ, ਵਿਹੰਦੀ ਰਹੀ ਲੋਕਾਈ ਵੇ।

ਸਾਡਾ ਵਣਜ ਮੁਬਾਰਕ ਸਾਨੂੰ, ਕੱਲ੍ਹ ਹੱਸਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆਂ,

ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ, ਚੁਟਕੀ ਮੰਗਣ ਆਈ ਵੇ।

4. ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਦੱਸੀਏ, ਮੁੰਡੇ ਲੱਭਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅੱਜਕਲ।

ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਸ ਸਾਕ ਹੈਗੇ ਜੇ

ਕੁੜੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਤੇ ਮਾਪੇ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਕੰਮ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ।

ਜੇ ਵਰ ਏ ਤੇ ਘਰ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਘਰ ਏ ਤੇ ਵਰ ਨਹੀਂ।

5. ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਸਿਰ ਸੁਆਹ ਪਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲਾਇਤ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ। ਖ਼ਬਰਦਾਹ ਜੇ ਮੁੜਕੇ ਨਾਉ ਲਿਆ ਤਾਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆ ਨੂੰ। ਨਾ ਵਡੇ ਦਾ ਲਿਹਾਜ ਨਾ ਛੋਟੇ ਦਾ, ਨਾ ਅੱਖ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਨਾਂ ਮੂੰਹ ਮੁਲਾਹਜਾ। ਵੀਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਆ। ਵਹੁਟੀਆਂ ਵਿਆਹ ਵਿਆਹ ਕੇ ਛੱਡ ਛਡਦੇ ਨੇ।

6. 'ਲਿੱਲੀ' ਦੀ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ ਨਾਟਕ ਵਰ ਘਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

7. ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

8. 'ਕਬੱਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ' ਬਾਰੇ ਲੇਖਕ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। 8×5=40

ਭਾਗ-(ਏ)

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 500 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

9. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕਰੋ :

   (i) ਉਸਦਾ ਹਾਰ — ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ

   (ii) ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਰੜ੍ਹਕ — ਸਾਰ

10. ਗਿੱਧਾ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

11. ਵਰਘਰ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

12. ਵਰਘਰ ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਇਕ ਜੈਕਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰੋ। $20 \times 2 = 40$